

І чужому навчається,
Свого не цурається...
Г. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

PK LXXII.

Ч. 169. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, TUESDAY, SEPTEMBER 14, 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, ВІТРОПОК, 14-го ВЕРЕСНЯ 1965 No. 169. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 13 вересня 1965

В АМЕРИЦІ

АСТРОНАВТИ КУПЕР І КОНРАД ІДУТЬ В ПОДОРОЖ ДОБРОГО ВОЛІ ДО 6-ОХ ДЕРЖАВ, як про це повідомлено з Білого Дому. Підполковник Гордон Купер і командор Чарльз Гордон 13-го вересня перебувають до Вашингтону, 14 вересня вони відвідають Президента і Крайову Академію Наук та Сенат і Палату Репрезентантів. 15-го вересня відлетять до Атен в Греції. А після того відвідають Туреччину, Етіопію, Мадагаскар, Кенію, Нігерію. 27-го вересня вони мають вернутися до ЗДА. В Нігерії і на Мадагаскарі вони відвідають контрольні станції, що їх вживано під час лету Джеймі-5. Астронавти полетять зі своїми дружинами. Полетять і дві доньки Купера — 15-річна Дженіта та 17-річна Кемелі.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ВИЯВЛЯЄ ТЕПЕР, ЩО ВІН ПЛАНУВАВ ЗРЕЗНИГУВАТИ після того, як зазеджував був на паролі в 1957-му році. Колишній президент пише про це в другому томі своїх спогадів, які називалися "Роки в Білому Домі". Цей другий том буде називатися "Справа миру в роках 1956-1960" і частинами буде друкуватися в щоденнику "Нью Йорк Таймс". Айзенгавер доряджував Ніксонові, щоб в 1960-му році кандидував на пост президента, але щоб наперед погодився на те, щоб в 1964 році кандидатом на президента був губернатор Рокфеллер. Республіканська партія мала б повести хрестоносний похід в справі пошування законів і мала дбати про поліпшення долі негрів.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ПЕРЕДБАЧАЄ РЕКОРДОВИЙ ВРОЖАЙ В ЦЬОМУ РОЦІ, на 7 відсотків більший від минулорічного і на 4 відсотки більший від рекордового врожаю в 1963-му році. Цей рекордовий врожай є врощений на найменшій посівній площі в останніх роках при урядовій контролі, яка мала б коштувати уряд до \$2 близько річно, щоб не збільшувати запасу рільничих продуктів. Рільничі технології спричинили рекордний врожай кормового зерна, насіння сої, рису і земних горіхів.

КОНГРЕСМЕН МІЛЛЕР ДОМАГАЄТЬСЯ МЕТРИЧНОЇ СИСТЕМИ В ЗДА. Він виступав в Палаті Комісії Правил, яку очолює 82-річний конгресмен Говард В. Сміт, і сказав, що "ЗДА будуть єдиним ізоляційним островом, який зберігатиме цю давню ядрову та цалеву систему яка нічим не є оправдані". Він пригадав, що англійський король Чарльз визначив ядрю як "віддалі від свого носа до кінців своїх пальців", а даль — це була "ширина його великого пальця". Але конгресмен Сміт сказав, що він навчався в однокімнатній школі і досі не розумів, що це таке є метрична система, і не погодився на те, щоб призначити фонди на вивчення метричної системи.

ПОКИННИЙ ПРЕЗИДЕНТ КЕННEDІ МАВ НАМІШЛЕННЯ БОЯТИСЯ СВОЇХ ДОРАДНИКІВ-СПЕЦІАЛІСТІВ. Так про нього пише його найближчий радник і співробітник Теодор С. Соренсен, який 11 років співпрацював із покинувшем. Президент Кеннеді втратив довіру до так званих радників-фахівців після того, як не вдалося висадка кубинських патріотів в Свінгейт затоці на Кубі, про яку фахівці запевняли Кеннеді, що вона повинна вдаватися. Соренсен видає книжку про Кеннеді в якій він хоче в нічому не пошкодити безпеці ЗДА, ані нікому, хто працює в президента Джансона. Свою книжку під заг. "Кеннеді" (800 сторін друку) видає Соренсен у Гарпер енд Ров Видавництва.

У СВІТІ

ПАПА ПAVЛО VI ПРОГОЛОСИВ в суботу 11 вересня ц. р. свою третю з черги Енцикліку, яка ввійде в історію Церкви, як Енцикліка "Містерія віри" — "Містеріон Фідей" — два перші слова Енцикліки, що має 8.000 слів. Папа потверджує догматичне з'ясування значення Святого Причастя у постаті хліба й вина, які не тільки "символізують" Тіло і Кров Христа, але виявляють Нього приявність. Папа виступив проти раціоналістичного з'ясування цієї "насправді найбільшої містерії", обороняючи непорушність різних догм Католицької Церкви, що становлять стрижень віри. Літом минулого року Папа проголосив Енцикліку "Іого Церква" — "Екклесізія Суам" — а в травні цього року Енцикліку "У Місяці Травні" — "Мензе Майо".

Д. Д. АЙЗЕНГАВЕР ВІСТУПИВ ПРОТИ ДЕ ГОЛЛІ у справі Аталатійського Союзу (НАТО). Колишній президент ЗДА Айзенгавер прославляв французького президента де Голля, що врятував Францію від хаосу, що був би довів до комуністичного панування, і поручав зрозуміння для змагань де Голля, щоб воскресити гордість і силу Франції. Але Айзенгавер критикував концепцію де Голля, щоб на місце інтегрованої оборонної системи Заходу створити сітку двохсторонніх союзів: Айзенгавер вказав, що тоді кожна мала держава мусила б мати непотрібну їй армію та що двосторонній союз в минулому завели. Айзенгавер виявив теж, що він запросив був Хрущова до ЗДА за посередництвом тодішнього заступника державного секретаря Роберта Морфі під умовою, що конференція міністрів закордонних справ у Женеві буде успішною. Морфі не з'ясував виразно тієї передумови, СССР зірвали ту конференцію, але Хрущов запрошення прийняв і треба було вже ту візиту "перетерпіти". Айзенгавер виявив теж, що коли б китайські комуністи зайняли були прибережні острови Каймоу і Матсу, що знаходилися під владою Вільного Китаю, то Америка була б готова збомбардувати Комуністичний Китай атомовими бомбами.

МОСКОВСЬКА "ПРАВДА" ВІСТУПИЛА наприкінці минулого тижня з великою статтею — проти антисемітизму, покликаною знову обурювати на Леніна, як ніби ворога націоналізму. Стаття "Правди" вперше офіційно посередньо визнавала існування в СССР антисемітизму.

У ПАРИЖІ ПЕРЕБУВАЄ на чолі комуністичної делегації прем'єр Юзеф Цирякєвіч. Він був трічі на аудієнції у французького президента де Голля та публічно дякував йому за його прихильне становище до теперішнього західного кордону Польщі на Одрі-Нісі.

В БРАСЛАВІ ЗАСУДЖЕНО на 13 років в'язниці Мордека Люка, народженого в Марокко арабського жидова за шпигунство в користь Єгипту. Мордека Люк добровільно прибув до Ізраїлю після того, як випадково італійська поліція переловила "дипломатичний багаж", що його везено до літака в Римі задля відправлення до Єгипту: у скрині знайдено припорошеної наркотиками та зв'язаного Мордека Люка. Він, мабуть, займався шпигунством також проти Єгипту і волів наразитися на в'язницю в Ізраїлі, як згинуть з рук єгипетських агентів в будь-якій іншій країні.

Перша Кавалерійська Дивізія ЗДА прибула до В'єтнаму

Вояки американської морської піхоти наступають з базами на становище комуністичних снайперів поблизу Кай Нгун у Південному В'єтнамі.

Сайгон. — Американська Перша Кавалерійська дивізія, яка зберігає цю свою назву від перших часів свого існування, прибула кількома транспортними до Південного В'єтнаму сіною кругло 16.000 вояків. Таким чином число американських вояків у В'єтнамі зросло до кругло 125.000, як це запісив був президент Джансон. Перша Кавалерійська Дивізія особливо вишкolenна для операцій, в яких її частини перекидаються на бойовище гелікоптерами. Тому вона має у своєму складі гелікоптери, літаки і механіки. У Південному В'єтнамі загострилися відносини між американською амбасадією і американським командуванням з одного боку та південно-в'єтнамським військовим режимом з другого — на тлі відношення до гірських племен популярно званних цих часів тамошнього французького волюдинця — "монтаньярами", які разом нараховують коло 700.000-1.000.000 людей. Ці гірські племена були завжди однаково неохоче насторожені судити центрального південно-в'єтнамського уряду, як ворожі супроти комуністів. Американські військовики підтримували їхні амбіції мати власне військо, щоб на своєму терені власними силами боротися проти комуністів. Однак центральний південно-в'єтнамський уряд, покликаючись на відомості своєї військової розвідки, твердив, що ті гірські племена хочуть використати отримувану від американців зброю для повстання проти центрального уряду та проголошення власної широкої автономії. В минулу неділю південно-в'єтнамське військо оточило й обезброїло 500 вояків політичної організації отих "монтаньярів".

Гураган Бетсі спричинив смерть 56-ох осіб; матеріальні втрати — сотні мільйонів

Нью Орліс, Луїзіана. — Гураган Бетсі, який в минулому тижні літував в південних степах і спричинив смерть 56-ох осіб, найбільше знищив місто Нью Орліс та частину стеги Луїзіана, де вбив 45 осіб. Але досі не з'ясували всі жертви в людях і поліційний урядовець д-р Ніколас Четта заявив, що число вбитих людей може дійти до 200, бо досі є такі місцевості, з яких втекло населення, бо вони були залиті водою, і тепер до них не вернулося це населення, тому важко є ствердити, скільки людей загинуло. Матеріальні втрати є величезні; говорять про сотні мільйонів доларів, а з їхні адміністративно-поліційні особи, які оцінюють, що матеріальні знищення внісуть один бильон доларів. Вояки Крайової Гвардії та поліція бережуть порядку і не допускають людей до евакуйованих місцевостей, боячись, щоб там не було грабування мешканців тих родин, які ще перебувають поза районом своїх місцевостей. Гу-

Тенісисти Сантана і Сміт здобули першість ЗДА у Форест Гілс

Форест Гілс, Н. Й. — В тенісних змаганнях за першість ЗДА, які відбуваються щорічно на зеленіх кортах Форест Гілс, вийшли в кінцевою дні 12 вересня ц. р. переможцями два закордонні тенісисти. В конкуренції чоловіків виборов чемпіонат еспанець Мануел Сантана, який переміг другого фіналіста, репрезентанта Південної Африки, Кліфа Драйсдела у чотирьох сетів з виследилами 6:2, 7:9, 7:5, 6:1. В другому і третьому сеті пописувався Драйсдел, який своєю спортивною по-тапою і поїдною умішкою навіть при невдахах завойовував собі симпатії глядачів. Доля, якій почав падати в порогі другого сету, значно переріс рівневі гри, хоч і обидва фіналісти виказували високу класу при цих недовігдних умовах — мокро-

ПІСЛЯ НЕВДАЧНИХ РОЗМОВ У ПАКІСТАНІ У ТАНТ ПЕРЕГОВОРЮЄ В ІНДІІ ПРО МИР — БЕЗ ШАНСІВ УСПІХУ

Нью Делі. — Після триденних невдачливих розмов з пакистанськими державними мужами, генеральний секретар Об'єднаних Націй приїхав напередодні минулого тижня до Індії. У Пакистані, в його новій столиці Равалпінді і старій столиці Карачі, У Тант переговорював з пакистанським міністром закордонних справ Зулфікаром Алі Бутто та президентом Мохаммедом Аюб Ханом. Пакистанські державні мужи тісно пов'язали справу воєнного перевороту в Індії з справою Кашміру. Вони зажадали, щоб всі війська, пакистанські й індійські, були відіслані з спірних прикордонних провінцій Яму і Кашмір та щоб в чотирі місяці пізніше був там переведений народний плебісцит. Спокій на тій території мали б зберігати неутраляйські азійські — африканські війська, а спосіб безстороннього переведення плебісциту мали б виготовити Об'єднані Нації. У Тант заявив журналістам на летючій в Бомбаю, куди він приїхав американським літаком, доставленим з Тегерану в Ірані, що його розмови в Пакистані були "корисні з погляду інформації для Безпеки Об'єднаних Націй". У Тант уживав, що його місією є тільки зібрати безпосередньо найбільш авторитетні інформації про становище Пакистану і Індії та доповісти про них Раді Безпеки ООН, яка має далі займатися цією проблемою. Однак по суті місія У Танта безнадійна, бо індійський міністр закордонних справ Сваран Синг, який приїхав з Нью Делі назустріч У Тантові до Бомбаю, заявив зразу, що причиною теперіш-

У відбаванкових змаганнях за чашу Союзу перемогу здобули дружини УСР, Нью Йорк і "Ведмедки" з Торонта

Союзувка, Кергонксон, Н. Й. — У відбаванкових змаганнях за чашу "Союзувки", що відбувалися тут в дні 11 і 12 вересня ц. р., переможцями вийшли чоловічі дружини УСР-у з Нью Йорку і жіноча пластова дружина "Ведмедки" з Торонта. У змаганнях взяло участь сім чоловічих відбаванкових дружин "Україна", Торонто, УСР, Нью Йорк, Чорноморська Січ", Ньюарк, СУМА, Гартфорд, Українська Цен-

Футболісти УСР-у одержали на бенкеті чашу чемпіона ЗДА

Нью Йорк. — На бенкеті для відзначення здобутого чемпіонату і чаші ЗДА на 1965 рік, який відбувся в залі УНДому, Футболісти Українського Спортивного Клубу, Нью Йорку, одержали чашу Девара з рук Дж. Барріскла, секретаря Футбольного Союзу ЗДА. Крім цього срібного трофея — чаші сера Томаса Девара, яка залишилася в доміції УСР-у, як мандрівна нагорода чемпіона країни, одержали поодинокі змагуни, керівник дружини і члени Управи на постійно менші пам'яткові нагороди — статую Футбольних першунів ЗДА 1965 року. Бенкетом проводив тост-майстер д-р Роман Олесницький. Понад 200 учасників бенкету, які були свідками вручення нагород, вислухали також ряд привітань від численних представників спортивних організацій та громадських установ. Гратуляції і привітання склали особисто на бенкеті: адв. Степан Ярема від УКА, Курт Гіле від Німецького Футбольного Союзу, Богдан Сенні-

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ТЕЛЕГРАМА Я. СТЕЦЬКА ДО ПРЕЗИДЕНТА КОНГРЕСУ ІСТОРИКІВ

Торонто. — Тижневик "Гомін України" повідомляє в числі з 11 вересня ц. р., що голова АВН Ярослав Стецько вивів 1 вересня ц. р. до президії Міжнародного Конгресу Істориків у Відні телеграму з вимогою засудити нищення української культури московським совєтським режимом на Україні. "Апелую до Конгресу — пише в телеграмі Я. Стецько — підняти перед світовою опінією протест проти спалення бібліотек і історичного архіву Академії Наук у Києві, проти систематичного нищення церков і інших культурних пам'яток в Україні, проти грабежу історичних документів і археологічних знахідок, проти комуністичного фальшування історичної правди, як рівнож проти вимордування цілих культурних народів з боку російських комуністів. Конгрес повинен рівнож засудити подібні варварські злочини російських загарабників в інших уярмлених країнах".

ПРИЛЮДНА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМПІ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ НТШ

Нью Йорк. — Управа Комісії Регіональних Дослідів і Публікації та Рада Представників Регіональних Комітетів влаштують спільну прилюдну конференцію "Субкультури" 18 вересня в призначеній Літературно-Мистецького Клубу, 142 Друга Евані в Нью Йорку (партер). — з такою програмою: В. Леа — відкриття: "Проблеми регіоналістики та регіональних публікацій", М. Соєвський: "Регіональні видання в УССР"; І. Дурбак:

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ТАМ, ДЕ ЖИВ ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Коли Тарас Шевченко в 1846 році приїхав до Києва, він зустрівся в будинку на невеличкій вулиці з дивною назвою — Козине болото. Тепер це провулок Т. Шевченка, а в будинку — меморіальний музей. Зберігаються в ньому небагато особистих речей поета: записні книжки, на якому він спав, Росте й сад: дубок, калина, вишні. С шовковця. Академік Гришко визначив вік на 150 років. Значить, вона сучасниця поета? Поет відпочивав під нею, може під нею писав...

ТРИ РОКИ КИЇВСЬКОЇ ПІДЗЕМКИ

Уже три роки в Києві працює підземка або, як там кажуть, метро. Незабаром у дію вступлять три нові станції — "Гідропарк", "Лівобережна" і "Дарниця". Лівобережна частина міста з'єднається з центром швидким видом транспорту. Голубі експрес доставлятимуть пасажирів до чудових київських парків, театрів, бульварів не за годину, як, наприклад, трамвай, і навіть не за 30 хвилин, як таксі, а лише за 12-15 хвилин. ("Культура і Життя" з 22 серпня).

ДІВЧАТА- ТРАКТОРИСТКИ

В Україні тепер багато дівчат працюють трактористками. На Кіровоградщині трактористки вчать в Бобринецькій школі механізації,

"Наша преса і регіональні збірники"; Слово представників Регіональних Комітетів; Дискусія, побажання і плани на майбутнє. Початок в годині 6-тій вечером.

ІСТОРИЧНИЙ РОМАН МИКОЛИ ЛАЗОРСЬКОГО

Сідней, Австралія. — Мисцевий український часопис "Вільна Думка" інформує, що відомий український письменник з Австралії Микола Лазорський видає у мюнхенському видавництві "Дніпрова Хвиля" свій новий історичний роман ц. н. Степова квітка".

В СІДНЕЙ ПОМЕР МАНОР ВІСЬКІ УНР ВОЛ. ДЕМ'ЯНЕНКО

Сідней, Австралія. — Тижневик "Вільна Думка" повідомив в числі з 1 серпня ц. р., що дня 16 липня ц. р. помер у Сідней на 73-ому році життя Володимир Ніканорич Дем'яненко, кол. майор Армії УНР, колишній суддя при штабі цієї ж Армії, учасник визвольних змагань і громадський діяч на еміграції в Європі і згодом в Австралії. Вуз видатним членом Українського Національно-Демократичного Союзу і членом Крайової Управи Союзу Українських Комбатантів в Австралії. Народжений 1892 р. в Харкові, Покійний Вол. Дем'яненко закінчив середню школу і правничий факультет Харківського університету. В Україні розпочав службу в міністерстві шляхів у Києві, пізніше працював у Вінниці і Кам'янці-Подільському, а остаточно був призначений Літературно-Мистецького Клубу, 142 Друга Евані в Нью Йорку (партер). — з такою програмою: В. Леа — відкриття: "Проблеми регіоналістики та регіональних публікацій", М. Соєвський: "Регіональні видання в УССР"; І. Дурбак:

Торік їх було 180. — пише "Радянська Україна" з 26 серпня, — і всі вони йшли вояками на полях Кіровоградщини потужні машини. Тепер цей загін зростає ще на 250 дівчат.

ХЛІБ НАСУЩИННИЙ...

Заслужений агроном УСР кандидат сільськогосподарських наук І. Вовченко та кореспондент "Радянської України" В. Грень пишуть у часописі з 24 серпня:

"Хліб... З покоління в покоління, з діда-прадіда говорять про нього. Його виробництво завжди освятчалося р'яним чесним потом. І насущний — тому, що саме завдяки йому, хлібові кожен може бути щасливим."

"...Українські пшениці здобули собі славу на світовому ринку. Неодмінною окрасою на столі сільського трудивника столі сільки, як сонце, коропа, пішні паланиці, духм'яні книси, але за останні роки посівні площі найціннішої харчової культури набагато зменшилися, а її врожайність обнищала."

Чому це сталося? Біда в тому, що останніми роками до озимої пшениці незалежно послабили увагу. Її почали персоніфікувати у багатьох господарствах з великим спінням доторали попередників під озиму пшеницю, грубо порушували агротехніку обробітку ґрунту, орали й розпушували його надто мілко, не лушили стерні, мілко загортали насіння, мало вносили добрив під посів. Саме в таких господарствах найдошкульніше дався занадто згубний вплив посух, посухи і суворих зим."

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 246, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Де згода — там перемога“

У вівторок 14-го вересня ц. р. починається у базиліці св. Петра в Римі четверта і, за всією вірогідністю, остання сесія історичного Другого Ватиканського Собору Католицької Церкви, скликаного й започаткованого покійним Папою Іваном XXIII, а продовжуваного його наступником Папою Павлом VI. Собор, як відомо, відбувається під гаслом „достоявання“ Вселенської Церкви до багатьох нових обставин і вимог життя в теперішній атомовій добі, із вразливою тенденцією створити передумови для солідарності християнського світу, як і взагалі світу, що вірить у Бога, в обличчя смертельної загрози для людства з боку безбожницького більшовизму.

Уже дотеперішні рішення Собору, як і вже самий дух-атмосфера, в якому проходить його наради, мають далекосяглі, напевно історичне значення. Таке значення мають проголошені Собором відвідання Папи у Святий Землі та його зустріч із Патріархом Вселенської Православної Церкви Атенасіасом, далі — відвідання в Індії та заповідження відвідання і виступ в Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку.

Сталося так, що саме на тлі цього історичного Собору й через нього на широкій міжнародній арені виникла у підметному сенсі також справа нашої батьківщини-України. Ввесь світ заговорив про неї пам'ятного історичного дня 11-го лютого 1963-го року, коли до Риму на Собор приїхав із 18-літньої більшовицької каторги першорядний фізично зруйнований більшовиками на Рідній Землі, але духовно незламний та могутній поза її межами Української Католицької Церкви, Митрополит-Ісповідник Йосиф Сліпий. Він один своїми довготривалими терпіннями, своєю незламністю в Ісповіданні Христової віри в совєтській каторзі і своєю масштатною появою на Соборі Вселенської Церкви дивинув на п'єдестал свій нарід, свою країну та свою Церкву в очах усього світу.

За свою терпіння, за свою непохитість в Ісповіданні Христової віри, в признанні терпіння і вірності Христові українського народу, Митрополит Йосиф Сліпий — а через нього й український народ — дістав найвищі признання і вияви найбільшої пошани, ставши патріархом в Верховній Архископії та Кардиналом Вселенської Церкви, четвертим з черги в тисячолітній християнській історії України.

Але ніхто краще від нього не здас собі справи з того, що всі ті признання і почесті, зв'язані з однією особою, проминають, як проминають і людські життя, хоч і яку велику вартість вони можуть мати в даній хвилині також і для цілого народу. Утворюючи ці здобутки можна тільки в установі, яка не кінчиться з життям однієї людини. Такою установою в системі Вселенської Церкви може бути створення окремого Патріархату, і тільки це міг мати на думці Верховний Архископ Йосиф Сліпий, коли він знову й історичного дня 11-го жовтня 1963-го року запропонував Вселенському Соборові створення Патріархату Української Католицької Церкви. Собор апробував цю справу тільки в принципі, схваливши декрет, на підставі якого справу створення нових патріархатів може вирішувати конжаційний Папа.

На превеликий жаль, постали деякі обставини, в нашій оцінці штучні і зайві, які вже ускладнюють і далі можуть ускладнювати справу створення Українського Католицького Патріархату, що його „Свобода“ вже в своєму редакційному коментарі з нагоди попередньої сесії Собору 18-го вересня 1964-го року окреслила як „рішальне не тільки для дальшого розвитку нашої Церкви, але й наших загальнонаціональних аспірацій“, особливо важливе в умовах нашої недержавності. Ці обставини — це непогамована дискусія в справі збирання підписів за Патріархат та самого Патріархату. В розпалі цієї дискусії одні із речників справи Патріархату таврували дослівно всю нашу організовану спільноту, як ворогів Патріархату, і вистачило якось своєму чи чужому справжньому ворогові Патріархату переслати ті публічні твердження до Ватикану, щоб створити в Апостольській Столиці ілюзію страшиного розбиття в українській громаді, що й мала свій відгомін під час історичної аудієнції українців у Пала Павла з кінцем лютого ц. р., як і в деяких інших ватиканських документах. Що більше, всілякі необдумані акції та публічні виступи затривожили, а то й обурили православних українців, все більше й більше комплікуючи справу.

Що сталося — того не завернути, але направити можна, і початок нової сесії Собору дас на це добру нагоду. Фактом бо є, що втворена внутрішніми дебатами ілюзія якогось розбиття серед українців щодо Патріархату таки є тільки ілюзією, і це ми повинні тепер довести. У нашій громаді були непорозуміння та суперечності щодо так веденої, як її ведено, акції підписів за Патріархат, але ніколи щодо самого Патріархату, як такого. Це доказують факти. Пропозиція про створення Патріархату зголосив Соборові Верховний Архископ Йосиф Сліпий за одностайною згодою всіх українських католицьких Владик у вільному світі. Якщо йдеться про наш американсько-український терен, то резолюція в користь Патріархату схвалили наша центральна репрезентативна Український Конгресовий Комітет Америки, Український Народний Союз та численні інші громадські, наукові, культурні, професійні установи. Нашу єдність у церковних справах засвідчують мільйонні будівлі нових церков, нових парафіяльних шкіл, могутній і небувалий в нашій історії ріст і розвиток нашого церковного духовного і матеріального статусу посідаючи, в світлі якого меркнуть наші хвилині суперечності щодо однієї чи другої акції. В світлі не полемічної суперечки, але цих наявних фактів є поза всяким сумнівом наша активна і суцільна діяльність щодо потреби створення Українського Католицького Патріархату.

На загляданий уже історичний аудієнції українців Папа Павло з великим зворушенням potwierдив за Верховним Архископом Йосифом Сліпим класичну істину: „Убі ест конкордія — бібі ест вікторія“ — де згода, там перемога. Відкинувши, як несуттєву, минулу і ще час від часу повторювану нашу внутрішню полеміку, ми можемо й маємо всі підстави твердити, що серед нас ще ніколи і в жадній справі не було такої одностайної конкордії, як вона є у справі Українського Католицького Патріархату.

Всі ми, українці у вільному світі, і це більше українці на рідній, не своїй землі, очікуватимемо, що цю нашу одностайність потвердить відповідним актом і доведуть до відома Апостольської Столиці наші Владики, які зберуться на Конференцію Українського Католицького Єпископату з нагоди теперішньої сесії Ватиканського Собору в Римі.

Такий доказ був би в теперішніх обставинах нашою найбільшою перемогою, логічним наслідком якого повинно бути створення Українського Католицького Патріархату, а за цим і інші перемоги, аж до остаточної.

Богдан Галайчук

ПІСЛЯ ІСПИТУ В САНТО ДОМІНГО

Буенос Айрес.—Спершу уступив, луснувши за собою дверима, генерал Імберг, описав зрештє там саме полковник Каманьо, врешті Гарсія Годой перебрав тимчасово — на 9 місяців — президентуру поновно об'єднаної Домініканської республіки.

Хоч Імберг і Каманьо смертельні вороги, згодом знайшлася між ними спільна мова — протиамериканська, яка творила лямтотив обох прощальних промов і реакційний генерал і підозріло — професійний полковник переліцтовувалися в агресивних домаганнях негайної евакуації „клятих окупантів“. Навіть серце Гарсія Годой виставило у вступній промові бажання, „щоб привасти чужих військ на нашу землю була якнайкоротша“. Слід думати, що безпосередньо після промови промов „інтервенційно-командувальня не брати його слів занадто до серця — не евакуйоватися і не залишати його сам-на-сам з симпатичними підданцями: з одного боку з Імбергом, а з другого — озброєно по зуби черню.

Коли сьогодні необхідна привасти чужих військ — здавалося б, що годі було ставити під сумнів необхідність їхньої появи, тобто висадку, яку появи можна оцінити чойно з часової перспективи.

З'ясовуючи мотиви першого висадку американської морської піхоти у Санто Домінго, президент Джонсон пояснив 2 травня, що „домініканську революцію, яка спершу була народною та демократичною, опанувала ватага комуністичних змовників“. Його запитали: „Де докази?“ Коли ж у відповідь оголошено прізвиська 54-ох змовників, на місце скептицизму прийшла іронія: „Всього 54 комуністів на два з половиною мільйони домініканців? І це причина для висадки 21-тисячного експедиційного корпусу?“

Що гірше, за кілька днів появилася у пресі вістка, що деякі з тих 54-ох не мають нічого спільного з комунізмом; деяких немає в Домініканській республіці. Можливо, що спростування було в цілому фальшивим, може було в ньому трохи правди, бо в такій матерії помилятися не важко. Ось, наприклад, на списку українських воєнних злочинців, видачі яких домагалася у 1945 році Москва, фігурував д-р Осип Назарук, похоронений у Кракові ще в 1940 чи 1941 році.

Але спростування зробило своє: у дебатах про мотиви висадку відже було оперувати фактами. Комуністичні агітатори пояснювали, що комуністична змова це лише претекст, а справжній мотив — інтереси „Юнайтед Фрут“ та йому подібних — той самий мотив, що й у 1916 році.

Латиноамериканці нарікають на монополію Юнайтед Прес і Асоційейтед Прес, які, мовляв, закривають від вільного світу правду, нагинаючи їх до вимог американської зовнішньої політики. Упродовж травня ваш кореспондент перечитував у ту-тешніх поденниках всі телеграми тих агенцій, вислані із Санто Домінго, але не знайшов ніяких доказів на потвердження Джонсонових тез з 2 травня, за винятком сакраментального списку 54-ох прізвиськ. Американська інформаційна служба не склала іспиту. Єдиний аргумент, яким переконували себе і інших, що висад був не доцільний, а коневий, засновувався на дедукції: „дипломатія долара“ з доби Теодора Рузвельта сьогодні неможлива; раз Америка, дармащо заангажована по вузку у в'єтнамських джунглях, ангажується в нову халепу, значить справді немає нішого виходу.

Щойно згодом зустрілися ми з безпосередніми доказами. До Буенос Айреса вернулися аргентинські вояки, котрі кораблі, яких кінцеві квітки захопили у пристані Санто Домінго. Їхні капітани рішили відчалити якнайшвидше, бо домініканське радіо говорило то самою мовою, що й гаванський. Щойно 4 травня Юнайтед Прес принесла в Маямі інтерв'ю з двома домініканськими генералами — з підсекретарем оборони Герміном та кол. шефом левуства Люном — з яких виходило, що Джонсонове твердження було засноване не на згодах чи довірчості інформацій, а на фактах — наявних і не доведених до відома закордоню.

Було нас шість генералів, які збиралися на покладі воєнного корабля, запрошені на нараду, як противники комуністичної змови. Коли ми всі зібралися, нас повідомлено, що ми арештовані. Була це звичайна пастка, у яку не попав ген. Вессі, що описав очолив проти-комуністичний спротив.

„Ми, військові, були свідомі, що тріюмфірат, очолений Дональдом Рейдом Кабралем, прямував до катастрофи: комуністи росли в силі, інфільтрували уряд і навіду збройні сили... Ми знали, що йде конспірація у нижніх сферах армії, поїдомляли про це Рейда Кабрала; та невідомо були нам голови конспірації. Комуністи вибрали суботу, коли старшини й вояки дістали платню і розіхалися. В казармах залишилися тільки змовники. Чимало дезертирстваних старшин, підстаршин та вояків прилучилося до змови, але коли побачили, в чий вони руках, перешли на другу сторону“.

„Комуністичні керманічі почали з того, що відкрили арсенали і роздали зброю однодумцям. Заблокували доступ до столиці з військової бази Сан Ізідор. Розбили фабрику прохолоджуючих напоїв і роздали порожні пляшки, пояснюючи, як робити з них „бомби Молотова“ і як кидати їх проти танків...“

Якщо це справді факти, а не вигадки Імбергових зашукників, як тоді пояснити, що не знайдено тих доказів комуністичної контролі згодом, коли Санто Домінго залили журналісти, американські й інші, коли представники

ЗДА й ОАС'у відвідували день-у-день Каманьову голую квартиру? Адже врешті-решт виявилось, що полк Каманьо не комуніст і не оточений комуністами, не старався підпалити одиниці домініканського вогнища і проявив у переговорах куди більше доброї волі, ніж ген. Імберг.

Це розходження можна, на нашу думку, пояснити грою комуністів на дві альтернативи: на випадок, якщо ЗДА зреагуєють або якщо не зреагуєють.

Якби американська Інформаційна Агенція була так слабо поінформована, як домініканська військова розвідка, або якби, не вважаючи на вірну інформацію, американський президент не рішився на збройну акцію, тоді реалізація комуністичного плану продовжувалася б аж до формального проголошення Домініканської Соціалістичної Республіки.

Але треба було брати в рахунок другу альтернативу, і на такий випадок рішено пустити кінці у воду. Не було глузду входить у нерівну боротьбу з американським висадним корпусом, винищуючи людські кадри і даючи противникові нові докази субверсивної агресії, керуваної з Куби. Американський висад був би тоді безсумнівно оправданий, ЗДА мали б не лише мілітарну, але й правну перемогу. Тому на випадок такої можливості приготовлено інший план: показової лекції „американського імперіалізму“. Комуністичні провідники, що виринули були на поверхню 24 квітня, вернулись у глибоке підпілля, сліди затерто — і 21.000 озброєних по зуби американців опинилися проти невеличкої армії Каманьо — супернародної, супер-конституціоналістичної, хемічно випраної з червоної фарби.

Отак комуністи, в обличчя американської воєнної флотії, змушені були зрештувати з другої Куби і поставили у домініканському театрі комедію „У страху великі очі“, резервуючи голую роль для дядька Семи. Вони сподівалися, що він витягне з домініканського досвіду належні висновки і на майбутнє не пхатиме пальці між двері, коли знову буде пригтовлятися друга Куба, на тому самому терені чи на іншому.

Точніше, дядько Сем був підмальований не на гротескову фігуру, а на персонаж посередній між Теодором Рузвельтом і Беррі Голдштейном. Характеризація, виконана добрими комуністичними техніками, вишляла така реалістична, що дезорієнтувала не один латиноамериканський уряд — навіть венецельський, який, здавалося б, має досвід у військовій справі. Було дивно читати промову голови венецельської урядової партії, коли він 4 травня, відірвавшись у відкриті двері, патетично декламував: „Енергійно відкидаємо висад військ будь-якої держави на території іншої держави, все одно, чи вони мають на меті накинати кастрівську формулу, чи сприяти диктаторам за спиною“.

Закінчення на стор. 3-й

І. Сміт

ІНДО-ПАКІСТАНСЬКА ВІЙНА

Ще за часів британської адміністрації в Індії не раз траплялися заворушення на релігійному ґрунті. Вільна частина населення тієї країни визнає релігію брамінізму, а менша мусульманство і певна частина буддизм.

Після розділу Індії на Пакістан і Федерацію Індійських степів релігійні відносини ще більш загострилися. Індія має 84% брамінізму, 11% мусульман та 5% інших, в тому числі буддизм. У Пакістані, західній і східній, мусульман с 88%, брамінізм — 8% і один відсоток припадає на буддизм та християн. Щодо Кашміру, то там с 75% мусульман і 25% брамінізм та інших.

У 1947 році, коли Великобританія передала всю адміністрацію двом новим державам, справа Кашміру не була полагоджена: місцевий раджа, брамініст, та один з мусульманських лідерів і мусульманих шейх умовилися з новим урядом Індії, що Кашмір має бути під індійською рукою, але з тим не погодилися ані населення, ані лідер Пакістану Магомет Алі Джина.

Індія в 1947 р. дала свою згоду на переведення всенародного плебісциту, який має вирішити, з ким Кашмір має бути, але того плебісциту так і не переведено.

Кашмір складається з двох колишніх князівств — Джаму або Джаму та власного Кашміру. Кордон Пакістану з Кашміром дуже довгий, і у господарському відношенні цей край більше пов'язаний з Пакістаном.

Отже Індія штучно задержала у своїх руках Кашмір, а за владі Неру відмовилися від своєї обіцянки перевести плебісцит, який був гарантований у 1949 р. після дволітньої війни з Пакістаном.

З того часу не минуло кількох місяців, щоб на кордонах між тими країнами не було збройних сутичок. Усі пам'ятають великі заворушення в Калькуті між браміністами та мусульманами.

Після окупації Тибету китайцями та ліквідації там владі Далай Лами, напруження в гірській частині Кашміру, Ладаку, набрало особливо гострого характеру, бо червоні китайці пролинули свої кордони в глибину території Індії. В 1962 р. між Китаєм і Індією в зв'язку з цим відбувся збройний зудар.

Після того Китай пішов на змову з Пакістаном і піддержав Пакістан у його намаганнях дістати Кашмір під свою контролю.

Ось уже коло двох тижнів з шораз більшою енергією між Пакістаном і Індією відбуваються воєнні операції. Обидві держави оправдують свої дії провокаціями другої сторони.

Президент Пакістану Магомет Аюб Хан оголосив, що його країна с у стані війни з Індією, і що це с війна за звільнення братів — мусульман. Армія Пакістану озброїла ліпше, як індійська, бо Пакістан, як член СЕНТО, до якої належать також Іран, Англія та Туреччина,

отримав значну військову допомогу від ЗДА. Натові Індія має більш людські резерви й ліпше забезпечена воєнними матеріалами. При цьому треба згадати, що основою армії в Індії в часах британського панування були мусульманські частини, зокрема зі складу.

Не вважаючи на воєнні операції, що розгорілися по всій лінії від півночі до півдня, між Індією і Пакістаном, поза територією Кашміру, дипломатичні взаємини між тими країнами не припинено і обидві сторони звертаються до столиці Великобританії за посередництвом в справі миру.

Головні воєнні дії Пакістану зосереджуються в Кашмірі і мають значний успіх. Пакістанські війська намагаються перерізати головний шлях, що сполучає Індію з Кашміром в околицях м. Ахнур. Індія зосереджує свої удари в напрямі старовинного міста Лагор, що с вже в самому Пакістані. З пресових повідомлень доводиться про три колонії індійських військ, що ведуть той наступ, але зустрічають великий спротив. Головні сили Індії — 21 дивізія — зв'язані з охороною індійсько-китайського кордону в Гімалаях.

Пакістан вимагає переведення плебісциту в Кашмірі, на який Індія певно легко не погодиться. Жадна з сторін неспроможна вести війну на довшу мету. Америка вже повідомляла обидві сторони, що всяка допомога їм буде припинена, якщо вони не покінчать воєнних дій.

Червоний Китай може вчинити супроти Індії воєнний натиск зі своїх кордонів, але не може дати Пакістанові воєнних матеріалів, бо їх треба було б везти через Тибет, де немає для того жадних можливостей.

Трагедія Індії і в меншій мірі Пакістану в їх минулому. Адже до нині в Індії серед брамініського населення існують касті, пасивність у боротьбі за ліпше життя, хабарництво, мовні труднощі, (в Індії понад 30 головних мов), недовір'я до адміністрації... З цього маразму годі витягати Індію, навіть більшовицькою американською допомогою. Третій п'ятилітній план Індії кінчається так само безуспішно, як і попередній.

Індія не має добрих політичних лідерів, чого не можна сказати про Пакістан, де до того ж існує єдність релігії і немає кастових упереджень.

Може під тиском ООН, світової опінії і Китаю Індія піде на компроміс і погодиться на плебісцит, який забезпечить мир в тій частині світу. Шож до самої війни, то експерти говорять, що військових засобів вистачить тим країнам не більше як на 60 днів.

Сингапурський прем'єр, китаець, Лі Куан Ю заявив, що він солідаризується з становищем Індії проти Пакістану, бо, мовляв, Пакістан с у змові з Комуністичним Китаєм і Індонезією та наставляє на знищення самостійності Сингапуру.

А там і ліс, і ліс... — писав Тарас Шевченко... Україна — багатий край річкових лісів. А ліс — це не лише зелений шум, це надійні охоронці українського живоїдального підсоння, вартові рік і крутосхили, борці із суховіями, пісками, добайливі володоби, зелені легені міст і сіл.

Та останнім часом, власне не лише останнім часом, українські ліси — під великою загрозою. Іх безжалісно вирубають. Москва доводить такі нищівні плани, що в Україні доробують дорешти стиглі насадження.

З цього приводу змушений був забрати голос Павло Сковорода, член республіканської ради товариства охорони природи Української ССР, який надрукував у „Літературній Україні“ велику статтю. Редактор „Літературної України“ подав цю статтю, як полемічну. Але яка ж тут може бути полеміка, коли йдеться про наше питання — зберігання лісів! Правда, нисові українські лісівники сміливо заявили свої протести проти нищення лісів, але їх проїняті обуренням голоси лишуються криком у пустелі.

Понад десять років на міністерському крислі міністерства лісового господарства України сидів А. Солдатов. За цей час в українських лісах вирубувалося понад дві-три річні лісокопи. На Житомирщині — типовій лісовій області України — з 1944 по 1964 рік зрубали 46,5 розрахункові лісокопи, тобто в 1965 році зрізують ліс, що йому годилося б шуміти наступного десятиліття!

Для порівняння варто нагадати, що не така вже багата на ліси Східна Німеччина має 20 відсотків стиглих лісів; Фінляндія — 16 відсотків. А в Україні зберглося стиглих лісів 9%.

Тим часом А. Солдатов, якого з міністерського крисла вже перенесено до українського інституту економіки, маючи впливи і вержність, вимагає ядром збільшити вируб українського лісу. Основна цінність лісу, каже він, — це кубометри деревини.

Директор Олевського лісового господарства Витовський, реагуючи на це, сказав: „Якщо ми й завтра так рубатимемо ліс, то вже через два роки у нас залишаться самі лише пеняки“.

Але ці голоси не мають відгому. Москва у своєму грабничстві дійшла вже до того, що навіть Інститут Лісу Академії Наук Української ССР ліквідувала, „за непотрібністю“, а в українському науково-дослідному інституті лісового господарства та агролісового лісу ім. Г. Висоцького дозволила тримати лише... 3-ох наукових співробітників і з них — жадного фахівця-таксатора й лісовпорядника...

Гине — гине український ліс... Москва, якби могла, то й Дніпро спустила б у Чорне море, як казав Тарас Шевченко.

П. Панасенко

Ігор Чмола

ВІД НІЯГАРИ ДО СКЕЛЯТИХ ГІР

(8)

Джерела недалеко від лісу. Ось виходять з нього два великі олені-муси і починають облизувати засохле дерево. Додамось, що джерела, які парують, мають у собі складні солі, сіль осідає на деревах, і звірину має безкоштовне доживляння. Хоч уже темніє, нашіми фотоапаратами старасмо увіковічнити спостереження.

Темрява відганяє нас від джерел, і ми йдемо оглядати краєвиди. Тут повповнюємо запаси харчів. Олена і хлопці одержують капелюхи, яких вони домагалися вже кілька днів. Описія йдемо на „таборний вогник“.

По національних парках і пам'ятниках с такий значай, що ввечорами відбуваються там „таборні вогники“, на яких ренджери пояснюють туристам різні цікаві аспекти околиці. Тема нашого „вогника“: руїни часу. Це — півгодинна лекція про геологічне постання терену, гарячі джерела та гейзери. Лекція ілюстрована кольоровими ілюстраціями. „Вогник“ відбувається під відкритим небом. Температура повножно обнижується, комари полетіли спати, і ми за прикладом вертаємось до нашого табору. Вночі знову, ой знову!

Черговий день присвячуємо об'їздові Словестон парку. Першу нашу зупинку робимо в районі гарячих джерел і гейзерів, що від найпопулярнішого з них носить назву Олд Фейтфул (старий і вірний). В околиці першорядний готель, мотелі, кабіни, крамниці і — табір. Гейзер Олд Фейтфул відомий у цілому світі, як своєрідний символ парку. Своєю популярністю завдячує він тому, що регулює

но від часу засновання парку, приблизно щогодиня виділяє стовп гарячої води на висоту понад сто стіп.

Сідаємо на лавочку і чекаємо. Перед нами горбик гейзера, з якого безперервно виходить пара. На дальшому плані цілий район гарячих джерел і інших гейзерів. Врої хмари пари. Час від часу починає діяти один з гейзерів. Людей біля нас шораз більше. З'являється ренджер і через голосник починає пояснювати нам загадку Олд Фейтфулу. Людей збиралося вже біля десяти тисяч. Одні сидять, інші стоять, майже всі з пригтованими фотоапаратами. Нарешті Олд Фейтфул починає діяти. Спочатку це невеличкий струмочок води. Описія агору піднісється великий стовп води. Він все росте й росте. Від справді імпозантний. Хвилина-дві, стовп води зменшується, і знову з пащі гейзера піднісється тільки пара. Люди розходяться.

Ми йдемо на прогулянку довкруги джерел і гейзерів. Іх тут знову дуже багато. Ще й річка між ними. Кажуть, що через те, що впливає до неї вода з гарячих джерел, вона взимі не замерзає. Недалеко від нас починає діяти гейзер „Замок“. Він ще імпозантніший, як Олд Фейтфул. Та він діє тільки раз на день. Високий стовп води піднісється агору яких десять хвилин. Описія же яких дві години випускає із себе величкий струм пари. А ось в іншому місці діє якийсь невеличкий гейзер. Хвилина-дві, замовкає і він. Ми вже знову біля Олд Фейтфулу, тільки з іншого боку. Тут людей небагато. Скоро доведеться чому. З Олд Фейтфулу піднісється стовп гарячої води, і вітер несе її просто на нас. Вітаються усі і ми разом з ними.

Підкріплюємось у ресторані і йдемо далі. Тепер вже й ми доживляємося ведмедів. Ось якийсь „добродій“ відпочивав біля дороги. Зупинився авто і шукаємо кеїсів. Бачимо, аж цей „добродій“ вже сперся передніми лапами на вікно нашого авто і збирається братися за Оленюком. Кидасмо йому кілька кеїсів і прощасмося.

Оглядаємо район гейзерів і гарячих джерел Мідвей. Так доживляємо до району „Мамутових Джерел“. Вони вже не діють. Остання тільки спомин про них. Це величкі

через те й названі мамутовими тераси, на яких гаряча вода залишила грубі смуги хемікалій, які грають на сонці дивними барвами. Ідемо на прогулянку довкруги отих терас і знову в дорогу.

Чергова зупинка у „Районі Веж“. Ідемо стежкою попри кущі. В кущах аж кишають від якихсь невеличких звірочок, не то степових псів, не то наших звичайних мишей. Китаєм ми кеїсів. Прибігають і ласують. Додамось, що це земні білки. Оглядаємо великий

Платити пошти. огол. Paid pol. adv.

Голосуйте на СТЕПАНА Й. ЯРЕМУ

ВСІ УКРАЇНЦІ І ЇХНІ ПРИЯТЕЛІ,
ЗАРЕЄСТРОВАНІ ЯК

Демократи

67th Assembly District — Part B
(Formerly 4th Assembly District)
East Side, New York City

повинні голосувати на
СТЕПАНА Й. ЯРЕМУ

і
ТЕРЕСУ РОЛЯНД

як

Регулярних Окружних Провідників
Демократичної Партії

Пам'ятайте голосувати в Дні Правиворів
у ВІСІТОРОК, 14 ВЕРЕСНЯ, 3:00 до 10:00 веч.

ПІСЛЯ ІСПИТУ В САНТО ДОМІНГО

(Закінчення із стор. 2-ої)

ною народної волі". А піву-
рядова „Ля Републіка" до-
бачала у висаді „тексаский
стиль".

Чи той тексаский стиль
не був необхідний супроти
напівної комуністичної загро-
зи? „Комуністичний пре-
текст. — відповів венесу-
ельський парламентарист
Хорхе Оліварія на сторін-
ках опозиційної „Ля Есте-
ра". — найнеузурпатор-
ний з усіх. У 1910 році президент
Тедді Рузвельт, оправдовуючи
перед американським Кон-
гресом інтервенцію на Кубі,
твердив, що вона мала на
меті закріпити „навіки" мир
та добробут острова. 50 ро-
ків пізніше Куба, найбіль-
ше заморіанізована країна
континенту, комунізується.
Що сталося? Виглядає, що
лекції не зрозуміли".

Ваш кореспондент мусить
признатися, що він теж не
зрозумів той лекції, бо фі-
лософія історії посла Хор-
хе Оліварія занадто склад-
на, щоб її збагнув сам Ар-
нольд Тойнбі. Але нам зда-
ється, коли хтось взагалі
нездатний зрозуміти науку
історії, то це дон Хорхе та
його земляки. З великим
трудом допросилися венесу-
ельська дипломатія, щоб
міністри закордонних справ
врешті-решт зібралися, у
липпі минулого року, вслу-
хати венесуельську скаргу і
ввели формально до кон-
тинентального міжнародного
права новий делікт, субвер-

сивної інтервенції й агресії.
Минуло всього 9 місяців, і
кастріська загроза пішла в
забуття: вистачило натисну-
ти націоналістичний дзвінок
„неінтервенції та самовиз-
начення", щоб викликати
моя у собак Павлова, перед-
бачені реакції.
Організація Американсь-
ких Держав здобула чималі
успіхи: припинила брато-
вбивчу війну, не зважаючи
на вперті протести тих, які
домогалися для домінікан-
ців права самовизначення...
включно з самовизначенням
— і відбила гідно диверсійне
втручання у внутрішньо-
континентальні справи Об'-
єднаних Націй. Але зарису-
валися щільні у протикому-
ністичному фронті, осягне-
ному на Консультативній
Конференції у липні 1964 р.
в Вашингтоні, бо далеко не
всі виявили рівновагу духа,
неподатність на техніку
психологічної війни та вза-
галі політичну зрілість.

КНИЖКИ
КНИГОЛОБАН
С. Скрипченко: Святослав (іс-
тор. роман) \$2.90; Вас. Чап-
ленко: Чорноморці (істор. ро-
ман) \$2.90; Ізясло Гавра (іс-
тор. сатирич. повість) \$1.25;
Нові Дні (популяр. ілюстр.
журнал, серпень, 1965) \$0.45;
3. Тулуб: Людолюби (іс-
тор. роман) \$2.50; Г. Гагард: Ве-
ніта (роман) \$1.00; Ф. Мелешко:
Три покоління (повість) \$2.90;
Ів. Маніло: Грім за зорею
(нові твори) \$0.85; Вор. Грин-
ченко: Теорія (два томи) \$3.85;
В. Королько: Вибране (368
ст.) \$2.15; Ол. Гончар: Люди-
на і зброя (роман) \$1.85; М.
Твен, Ч. Уорпер: Позолочений
вік (повість) \$2.20; 3. Тулуб:
Людолюби (істор. роман, два
томи) \$4.25; В. Степу — за
Уралом (роман) \$3.00; П. Фе-
денко: Український рух у XX
ст. (18 розділів) \$3.00. Замов-
лення висилайте на адресу:
OUI „ВОЛОСКОЖАР"
I. Manuly, P.O. Box 472,
Vineland, N.J., USA

Піврічні збори 204-го Відділу УНС ім. о. А. Гончаренка

Згідно із ухвалою попе-
редніх Загальних Зборів,
204-й Від. УНС ім. Агапія Го-
чаренка в Нью-Йорку, відбув
свої піврічні збори 10-го чер-
вня ц. р. в приміщенні Украї-
нської Православної Церкви
всіх Святих при 11-й вулиці.
Збори попередила півріч-
на контрольна Відділу, відбу-
ла 8-го червня ц. р. в „Само-
помочі" в Нью-Йорку, яку
перевели контролери проф.
Ол. Кулинич, д-р Іван Ко-
зак та д-р Ол. Соколиншин в
присутності президента П.
Марка, фінансового секретаря
д-ра Василя Палідвор, ре-
кордового секретаря п-ні
Софії Карпюк — Марко та
касирки Мих. Євуса.

Піврічні Збори Відділу
відкрив президент Павло
Марко привітаннями присут-
них та проголошенням по-
рядку нарад: звітів Управы,
Контрольної Комісії та пів-
річної праці на майбутнє, зок-
рема відзначення 40-річчя
Відділу та 100-річчя прибут-
тя до ЗДА патрона Відділу
козака священика Агапія
Гончаренка.

Із звіту президента видно,
що Відділ відбув три засі-
дання Управы та одну кон-
трольну. На засіданнях обгово-
рено біжучі справи та обов'я-
зок призначення нових чле-
нів, бо квота Відділу нало-
жена на зборах Окружних
Відділів УНС метрополії Нью-
Йорку вноситься 50 членів.
Про фінансові справи звіту-
вав фінансовий секретар д-р
Василь Палідвор, який ака-
зав на неточне вичислення
внесків деякими членами,
що спричинило певні трудно-
щі у Відділі. Він приєднав в
цьому році вже 12 нових чле-
нів. За призначення членів у
минулому році нагороджено
його 4-го червня 1965 р. від-

повідно відзнакою 70-річчя
УНС-у. Він подав до відомо-
го від 1-го липня ц. р. Го-
ловний Уряд УНС-у запрова-
дити нові тарифи із зняття
ми вкладками чи оплатами,
що має допомогти в приєд-
нанні нових членів у пере-
дконвенційній кампанії.
Касир Михайло Євуси по-
дав, що за півріччя зібрано
із добровільних 12,100.39 дол. та
з жовтєвих забезпечень
3,573.65 дол. Прихід Відділу
за півріччя був 347.76 дол.
Стержнемомітний фінан-
совий ріст, що є запорукою
дальшого розвитку Відділу.
За контрольну Комісію
звітнував її голова д-р Ол. Со-
колиншин, який підтвердив
правильність звітності, зок-
рема фінансової частини.

Будучи делегатом Відділу
до Комітету Об'єднаних Аме-
риканської Українських Ор-
ганізацій міста Нью-Йорку —
Відділу УНКА, він поінфор-
мував про працю ведену там,
де він входить навіть до уп-
рав. На річних зборах того
Комітету, відбулися в Нью-
Йорку 12-го червня ц. р., бу-
ла включена також його ін-
формація про прибуття до
ЗДА о. А. Гончаренка. За
його порадою інж. Мих. Він-
тонів з Бостону випустив
пропагандну коверту з пор-
ретом о. А. Гончаренка та
ювілейною печаткою, що
зображає хвилі моря та на-
пис 100-річчя прибуття о. А.
Гончаренка до Бостону,
1865-1965. В Бостоні теж
відмічено той ювілей окремою
імпрезою. Сам д-р Ол. Соко-
линшин опублікував про на-
шого патрона цілий ряд
статей.

Він ще повідомив, що про-
фесор Федір Луїч вже за-
кінчив переклад на англійсь-
ку мову Сповіді о. А. Гон-
чаренка, видання у Коломбі
Мих. Палідвор 1894 р., що
на його думку буде найкра-
щим відзначенням ювілею
нашого патрона.

Після річної дискусії на-
мічено план будучої діяль-
ності Відділу. В першу чер-
гу звернуто увагу на збіль-
шення членства у Відділі в
передконвенційній кампанії
зокрема в молодечому від-
ділі.

Розглянуто справу відзна-
чення 40-річчя Відділу та
100-річчя прибуття до ЗДА
патрона Відділу о. А. Гонча-

ренка, які то ювілей останні
річні загальні збори рішили
відзначити Бенкетом 24-го
жовтня 1965 р. в Українсь-
кому Народнім Домі в Нью-
Йорку. Докладну програму
випрацює президія й запро-
сить на неї всі відділи Ок-
ружного Комітету Союзних
Відділів метрополії Нью-Йор-
ку з їх членством та Голов-
ний Уряд УНС-у. Планує-
ся видати також Ювілейну
Однорядку з короткого істо-
рією Відділу та його патро-
на в англ. та укр. мовах як
також Виставкою згадкою
про нього в пресі й Альма-
наху. На кінець прочитано
листа Головного Уряду УН-
Союзу з червня 1965 р. за
підписом головного секретаря
д-ра Я. Падоху відносно
видрукування центральною
нових союзних книжок вкля-
док, з якою слід познайоми-
тися, бо вона стане допо-
могою в приєднанні нових
членів. Д-р Ол. Соколиншин
Голова КК 204 Від. УНС ім.
о. А. Гончаренка

**ЧОГО НЕ СКАЗАЛА
ПОЕТКА**
Поетка Валентина Тка-
ченко побувала у Франції
і написала вірша „Фармер",
надрукований у „Радянській
Україні" з 19 серпня. В ньо-
му є такі рядки:
Вуленькі смуги — нівки
біля догу,
Засіяв їх, то праця нелегка.
Самотній фармер оре діло
плугом,
Щороку на чепигу натиска...
Валентина Ткаченко далі
показує, що думає фран-
цузький фармер і що думає
поетка:
Він дума, як йому на світі
жити,
А я — про вільний Придні-
провний край.
Від чого вільний — поетка
не сказала... Во як їй їй
сказати, що Москва перетво-
рила чесного українського
хлібороба на колгоспного
раба.

**НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА
КОМІСІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ І ПУБЛІКАЦІЙ**
**РАДА ПРЕДСТАВНИКІВ РЕГІОНАЛЬНИХ
КОМІТЕТІВ**
Прилюдна Конференція
відбудеться в суботу, 18 вересня 1965 р. в приміщенні
Літературно-Мистецького Клубу, 142 Друга Експ. в Нью-
Йорку (партер) — з такою програмою:
1. В. Лев — відкриття: „Проблеми регіоналістики та ре-
гіональних публікацій".
2. М. Соколиншин: „Регіональні видання в УРСР".
3. І. Дурбак: „Наша преса і регіональні збірники".
4. Слово представників Регіональних Комітетів.
5. Дискусія, побажання і плани на майбутнє.
6. Закриття.
Початок в годині 6-й вечір.
Управа КРДП і Рада ПРК запрошують усіх П. Т.
зацікавлених справами регіоналістики на цю конфере-
нцію.
Комісія Регіональних Дослідів і Публ. НТД
Рада Представників Регіональних Комітетів

НЬО-ЙОРК, ДЖЕРЗІ СІТІ І ОКОЛИЦІ
МУЗИЧНА СТУДІЯ
м-р. МАРТИ ЧАПЕЛЬСЬКОЇ
(абсолютника Школи Juillard)
— для —
**ПЕРЕДШІКІЛЬНИКІВ (МУЗИЧНИЙ САЛОЧОК),
ДІТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ ВІСІ, МОЛОДІ
І СТАРШИХ.**
Курсе включас слухові виправи, ритміку, гру на
фортепіні і т. п.
По інформації звертатися на адресу:
MARTA CHAPELSKY
240 East 9th Street New York, N.Y. 10003
або тел.: 212 AL 4-3464

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Монреалі і околиці

— влаштовує —

в п'ятницю, суботу і неділю, 1, 2 і 3-го жовтня 1965 року

в приміщенні

„Українського Дому Молоді"
під ч. 120 Rue Duluth Est, MONTREAL, Que.

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

ОРГАНІЗАТОРСЬКІ ВИПІСКИ:

1. Кваліфікація і обов'язки організатора УНСоюзу;
2. Як здобувати членів (Психологія забезпечення акції);
3. Організація членської кампанії (Техніка забезпечення акції);
4. Нап. „товар": родя забезпечення в УНСоюзі та їх добір і сполука;
5. Національна роль УНСоюзу в минулому і сучасному.

СЕКРЕТАРСЬКІ ВИПІСКИ:

1. Оформлення членів;
2. Обслуга членів;
3. Ведення книг і розрахунків Відділу;
4. Виплати членам;
5. Обов'язки секретаря у відношенні до членів.

- ПАНЕЛІ:** 1. Національний момент в організуванні членів;
2. Господарський момент в організуванні членів;
3. Громадська і товариська діяльність Відділу.

ДОПОВІДАЧІ-ЛЕКТОРИ:

Ярослав ПАДОХ — головний секретар УНС

Володимир СОХАН — асистент головного секретаря УНС

До участі в Курсі зобов'язані Председити, Секретарі, Касир і Організатори Відділів Окруж., а також і інші Відділові урядовці та члени, що бажають працювати активно для Українського Народного Союзу.

ПОЧАТОК КУРСУ В П'ЯТНИЦЮ, 1-го ЖОВТНЯ о годині 7-й веч.

В суботу, 2-го жовтня 1965 р. о год. 7-й веч.

в тому самому приміщенні відбудуться

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Відділів УНСоюзу

Зголошення участі в Курсі просимо слати до 20-го вересня ц. р. на адресу
Голови Окружного Комітету
Микола Граб, 4137 Oxford Ave., Montreal 28, Que.
або телефонічно на число: 288-4032; 486-3554

ОКРУЖНА УПРАВА

Замість квітня на могилу

б. л. ЛЬВА РОСТИСЛАВА ЛЕПКОГО

складає 25.00 доларів
на охорону Воспінки Могил в Австрії
Володимир СУПІКІВ з Родиною

ШКІЛЬНА РАДА УНКА

затвердила на рік 1965/66 такі
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

для вжитку шкіл українознавства: Новий Вуказар і перша Читанка — уклад і текст К. Кисілевський (з ілюстраціями в трьох ко- лорах)	\$2.00
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову	0.85
Розривна азбука і розривні склади	0.75
К. Кисілевський: Правильні листки для II і вищих років навчання	0.50
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову, право- писні і граматичні виправи для 4-го й 5-го років навчання	1.35
В. Романенчук: Українська читанка для II року навчання української мови	2.00
Е. Ю. Пелешський: Українська читанка для III ро- ку навчання української мови	1.50
Е. Ю. Пелешський: Українська читанка для IV ро- ку навчання української мови	1.50
К. Кисілевський: Українська читанка для V року навчання української мови	1.85
К. Кисілевський: Українська читанка для VI року навчання української мови	2.20
М. Овчаренко: Українська читанка „Золоті Ворота" для VII року навчання	3.00
К. Кисілевський: Хрестоматія з української літе- ратури для VIII і вищих років	3.90
В. Радзкевич: Історія української літератури, для VIII і вищих років навчання	3.00
К. Кисілевський: Граматика української мови Український шкільний правопис	0.75
В. Янів: Нарис української культури для VIII і ви- щих років навчання	1.00
І. Крип'якевич: Історія України для V і вищих ро- ків навчання	2.00
М. Доліницький: Географія України (нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України")	1.25
Фізична карта України, 1:5 міль, кольорова	1.50
Е. Жарський: Географія — Природа України	0.70
Географічні зошити (контурні мапи України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком" до „Зошитів"	2.00
Е. Жарський: Руханка, гри, забави	1.00
Програми навчання й виховання	2.00
Шкільні денники	1.00
Шкільні каталоги	1.00
Свідчення	0.10
Вписові картки	0.05

Замовлення висилати на адресу:
EDUCATIONAL COUNCIL — U.C.C.A.
P.O. Box 891 — Cooper Sta. — New York 3, N.Y.

ТРАДИЦІЙНИЙ ВЖЕ ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ

СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН НА СОЮЗІВЦІ

відбудеться цього року в суботу і неділю, 18-го і 19-го ВЕРЕСНЯ

Головна аттракція: ВИБІР „МИСС СОЮЗІВНИ" на 1966 рік.

До конкурсу можуть ставати українські дівчата у віці від 17 до 25 років. Членство в УНСоюзі є обов'язковою вимогою. „МИСС СО-
ЮЗІВКА", крім відзначень і почесей, має право до безкоштовного однотижневого побуту на Союзівці в найближчому сезоні, а її
дві дружки зможуть провести там безкоштовно довільний кінець тижня.

У мистецькій програмі

виступить

танцювальна група

„ГОРЛИЦЯ"

з Трентону-Брістолу

під мистецьким керівництвом
Дмитра НАДРАГІ

та під протекторатом

245 і 362-го Відділів УНСоюзу,

виконуючи традиційні й

оригінально українські

народні танки та пісні

